

קוֹנְטֵרַס

הַשְּׁגָחָה עֲלִיוֹנָה

יגלה, יבאר ויסביר לאדם, שידע ויבין היטב, אשר כל מה שנאָרע עמו, הכל בהשגחה נוראה ונפלאה, ואין לו שום עצה אחרת בשום דבר, רק לבקש ממנו יתברך על כל פרט ופרט, ודיקא על-ידי-זה ישיג ויגיע אל מה שצריכים להשיג ולהגיע.

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבונו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי
חסידיו בברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אִם הָיָה כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו
יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא
נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחָה עֲלִיוֹנָה,
אִז הָיָה חַי פְּדֻגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָיָה
בֶּן חוּרִין מִמֶּשׁ, כִּי עָקַר הַגְּלוּת וְהַצָּרוּת
וְהִיִּסוּרִים שְׁאָדָם סוֹבֵל, הוּא רַק כְּשִׁמְלֵבִישׁ
הַכֹּל בְּטָבַע וּבְמִקְרָה וּבְמִזֵּל, שְׁמִשָּׁם בָּא
לוֹ כָּל הַסִּבָּל הַזֶּה שְׁסוֹבֵל, וְעַל-כֵּן עָלִיו
לְמִסַּר עֲצָמוֹ אֶל הַהַשְׁגָּחָה הָעֲלִיוֹנָה, וַיִּזְכָּה
לְהִיּוֹת בֶּן חוּרִין אֲמִתִּי.

(אמרי מוהרא"ש, חלק ב', סימן תקיד)

קוֹנְטֵרַס

הַשְּׂגָחָה עֲלִיוֹנָה

.א.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר אֲשֶׁר כָּל מָה
שֶׁנֶּאֱרַע עִמָּךְ, הַכֹּל מִשְׂגָּח בְּהַשְּׂגָחָה עֲלִיוֹנָה, וְאַתָּה
נִמְצָא בִּידוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִי אֶפְשָׁר לָךְ לְבָרַח מִהַמְצִיאוֹת
הַזֹּו בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן כָּלֵל, וְעַקֵּר הַמְּשַׁג שֶׁל בְּחִירָה
הוּא — לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ יְדִיעָה זֹו אוֹ לֹא, כִּי מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל
וּמִתְבּוֹנֵן בְּעֵין אֱמֶת יִקַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֶת הַמְצִיאוֹת
הָאֱמֵתִית, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,
וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְכֹל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם
אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְכֹל מָה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ — בֵּין
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, רְאֵה תִּכְף וּמִיד לְהַמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמְךָ הַשְּׂגָחָה עֲלִיוֹנָה, וְהִינוּ שֶׁתַּחֲקֵק בְּדַעְתְּךָ. שֶׁהַכֹּל

מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּבְזֶה יִהְיֶה לְךָ בְּנִקְל לְקַבֵּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ
 — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, וּבְזֶה תְּלוּיָה עֵקֶר הַצְּלַחַת
 הָאָדָם, כִּי כִפִּי שֶׁהָאָדָם מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶת הַהִשְׁגָּחָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, כְּמוֹ-כֵן הוּא חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמֵאִיר עֲלָיו
 אור רוחני עד מאד; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ב.

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, כִּי כָל מֵה שֶׁנֶּאֱרַע עִמָּךְ
 בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַכֹּל מִשְׁגַּח בְּהִשְׁגָּחָה עֲלִיּוֹנָה,
 נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וּבִידִיעוֹת אֱלוֹ אֵף פַּעַם לֹא
 תִּשְׁבֵּר כָּלָל, כִּי מִכָּל מֵה שֶׁרַק יַעֲבֹר עֲלֶיךָ, תִּכְרַךְ וּמִדַּ
 תִּכְרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִתְחַבֵּא אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדְעַ
 בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר כָּל הַלִּיכָה וְהַלִּיכָה וְכָל
 נְסִיעָה וְנִסְיָעָה, שְׂאֵתָה צָרִיךְ לִילֵךְ וְלִנְסֹעַ לְשֵׁם, יֵשׁ בְּזֶה
 תְּכִלִּית נִרְצָה בְּסוּד (דְּבָרִים כ"ו): וְהִלְכֵת אֶל הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר יִבְחַר הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם; הֵינּוּ כִּי
 תְּכִלִּית הַהִלִּיכָה שֶׁלָּךְ הִיא דִּיקָא בְּמָקוֹם שֶׁיִּבְחַר הוֹי"ה
 אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם, כִּי בְּכָל מָקוֹם שֶׁהָאִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי בָּא וְהוֹלֵךְ, יֵשׁ לוֹ מִשְׁהוֹ לְתַקֵּן שָׁם, וְכֵן עִם
 כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ לְהַפְגִּישׁ, יֵשׁ לוֹ אִיזָה עֲנִיָּן לְתַקֵּן, וְסִימָן

הוא שהאדם הזה משרשו, ויש לו קשר רוחני עמו, ועל-כן תכף ומיד כשרק יתגלה לך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין שום טבע ומקרה כלל, והוא יתברך מנהיג את עולמו ואת כל בריותיו בהשגחה עליונה, על-ידי-זה יהיה לך בנקל לקבל הכל, ותעבר את זה העולם בשלום, באהבה ובשישוב הדעת גדול, ותאהב את כל בר ישראל, כמו שאתה אוהב את עצמך, כי תדע שהכל חלק אלוה ממעל ממש.

ג.

עליך לדעת, אהובי, אחי היקר, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל משגח בהשגחה עליונה ממנו יתברך, ועל-כן אל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כי הכל בחשבון צדק מלמעלה, וככל שתכניס בדעתך ידיעה זו, כמו-כן תזכה להגאל מכל צרותיך, כי עקר כלל הצרות והיסורים שעוברים על האדם הוא רק מחמת חסרון ידיעה זו, שאז נהרס לגמרי ברוחניות ובגשמיות, אבל תכף ומיד כשמכניס בדעתו ידיעה זו,

זוכה לדבק את נשמתו בתי החיים, ומאיר עליו אור נורא ונפלא עד מאד מההשגחה העליונה; ועליך לדעת, אהובי, אחי, כי בידיעות אלו יכולים לעבר את העולם הזה כמו מי שחי בעולם הבא ממש, כי כפי מה שזוכה האדם להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, כמו-כן מאיר עליו אור נורא ונפלא מאד מאד, כי כפי שהאדם מדבק עצמו בעולם הזה, כמו-כן נדבקת נפשו בעולם הבא, הינו אם חושב תמיד רק מהבלי העולם הזה ומשטיותיו, אז נדבקת נפשו רק בזה, ולהפוך אם תמיד מציר בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ורוחניות חיות אלקותו יתברך, כמו-כן מאיר עליו אור העולם הבא בעולם הזה, וחי חיים רוחניים, טובים ונעימים; אשרי לו!

ד.

אהובי, אחי היקר! ראה למסור את עצמך לגמרי אל ההשגחה העליונה, ותדע, אשר אין שום דבר נעשה מעצמו, והכל לכל משגח בהשגחה עליונה ממנו יתברך, ובידיעות אלו תזכה לעבר את העולם בשלום, כי כל הצרות והמרירות שעובר על כל אחד

בזה העולם, הן רק מחמת שעוקר את עצמו ממנו
 יתברך, וכל מה שחושב שהעולם הזה נפרד מהעולם
 העליון, כמו־כן עוברים עליו צרות, יסורים, מכאובים
 ודינים קשים ומרים, עד שיש בני אדם שמרב יסורים,
 הם משתגעים ממש, ותכף ומיד כשרק מכניסים
 בעצמם את האמונה הקדושה בהשגחה העליונה, הכל
 משתנה לטובה, ובאמת מי שמרגיל את עצמו בעבודה
 הקדושה הזו — להסתכל ולהתבונן תמיד בהשגחה
 העליונה, איך הקדוש ברוך הוא משגיח עליו, על-ידי-
 זה יזכה במשך הזמן לראות ולשמע ולהבין נפלאות
 רבות פלאי פלאות, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו
 יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך
 מסתתר בכל פרט מפרטי הבריאה, ומי שרק משים לב
 אל זה, ומטה אָזְנוֹ אל כל הדבורים ששומע, ומסתכל
 היטב בעיניו על כל מה שמתרחש, על-ידי-זה יראה,
 ישמע ויבין פלאי פלאות, סודות ורזי דרזים, ויש בכל
 פרט ופרט מכל זה סודות גדולים, אשר אי אפשר
 לרשם על פני הכתב, רק נמסרה החכמה העליונה
 הזאת מפה לאָזְן, וכל חכמת הקבלה האלהית תלויה
 בידיעות אלו, ועקר ההתחלה להגיע אל זה הוא רק
 להרגיל עצמו להסתכל בהשגחה העליונה שבכל פרט

ופּרַט, כּגוֹן: לָמָּה הִצְרַכְתִּי לְשִׁמְעַ בְּדִיוֹק דְּבָרִים אֱלוֹ, וְלָמָּה הִצְרַכְתִּי לְדַבֵּר בְּדִיוֹק עֲכָשׁוּ דְבוּרִים אֱלוֹ, וְלָמָּה הִצְרַכְתִּי לְפָגֵשׁ אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֱלוֹ דִּיקָא, וְכֵן לָמָּה בָּאוּ דְוָקָא אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים אֵלַי וְכוּ', וְכַדוּמָה דְּבָרִים כָּאֱלוֹ, שֶׁהֵם בְּלִי שְׁעוּר וְעֶרְךָ וּמְסָפָר כָּלֵל, וּמִי שֶׁמְכַנֵּס עֲצָמוֹ בְּזָה, יִרְאֶה, יִבִּין וַיִּשְׁפִּיל אֱלֻקוֹת עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וְעַל כָּל הַלוֹךְ וְהַלוֹךְ, וְאִזּוֹ דְוָקָא יֵלֵךְ שְׂאֲנָן וְלִבְטַח דִּרְכוּ; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ה.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ עַד עֲכָשׁוּ, הַכֵּל הָיָה בְּהַשְׁגָּחָה עֲלִיוֹנָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מְטַעְמִים הַכְּמוּסִים וְהַבְּלָתִי מוֹכְנִים לְשִׁכֵּל אֲנוּשִׁי, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְהַשְׁבֵּר מְכַל דְּבָר? ! מִדּוּעַ לֹא תִתְחִיל עֲכָשׁוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּחַיֶּיךָ, וְתִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדְךָ, וְתֹאמֶר לְעֲצָמְךָ — מִסְפִּיק לְהִיּוֹת מִיֵּאֵשׁ וּבְדַפְאוֹן וּבְעֲצָבוֹן, אֲנִי אֲתִחִיל מֵעַכְשָׁו לְדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵל מָה שֶׁמַּעִיק לִי הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֲבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לְעֹזֵר לִי, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה עֲלִיוֹנָה

ועמקה עד מאד, והכל מתנהג בחשבון צדק, ובזה שיתלך כל-כף ממרמר ובדכאון, לא תפעל שום דבר, כי הכל הבל ורעות רוח, וכשתדע ידיעה זו, תגאל מכל צרותיך.

ו.

אהובי, אחי היקר! למה לך למרר כל-כף את חייך על אי הצלחתך בחייך, ועל כל מה שעובר עליך, מדוע לא תקשר את עצמך אל ההשגחה העליונה, לידע אשר הכל לכל משגח בהשגחה נפלאה ונוראה עד מאד ממנו יתברך בעצמו, ואין דבר גדול או דבר קטן שיעשה מעצמו בזה העולם בלעדי השגחתו הפרטי פרטית, וכידיעות אלו ישתנה כל מהלך מחשבתך, וכל חייך ישתנו לטובה, כי בזה שהאדם מכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ויודע אשר הכל רק מההשגחה העליונה, על-ידי-זה בנקל לו לקחת הכל, ויעבר בשלום את זה העולם.

ז.

ראה, אהובי, אחי היקר, לבטל עצמך לגמרי אליו
 יתברך בבטול כל הרגשותיך, ותהיה בעיניך, כאין
 ממש, בטל בתכלית הבטול כעפרא בעלמא, ועל-ידי-
 זה תזכה להגיע אל התפשטות הגשמיות האמתית, עד
 שתכליל באין סוף בעצמו כביכול, ומכל שכן כשיהיו
 בני ערב רב מבזין ומחרפין ומגדפין אותך, ואתה
 תברח אז רק אליו יתברך בלב נדכה ונשבר לגמרי,
 דוקא ברגע שהוא תמשיך על עצמך השגחה עליונה
 בתכלית המדרגה העליונה, וזו הייתה מדרגת הצדיקים
 האמתיים, שהיו תמיד בטלים וכלולים באין סוף ברוך
 הוא, וחרפו וגדפו אותם אנשי לצון, אנשי רשע, והם
 ברחו רק אליו יתברך, וכללו עצמם בו יתברך בתכלית
 ההכללות, ועל-ידי-זה דוקא זכו להגיע אל מדרגת
 גלוי ההשגחה העליונה, עד שהיו יכולים לשנות את
 הטבע, ונעשו נסים נגלים על ידם; ועל-כן ראה,
 אהובי, אחי היקר, לבטל עצמך לגמרי לגמרי לפני כל
 בריה, ותהיה ענו מכל אדם, אשר על פני האדמה,
 אפלו ממכי שחין ומצרעין, וכשתגיע אל מדרגה זו, אז
 יפתחו לך אורות צחצחות בגלוי אלקותו יתברך. ואם

תראה צדיקים, שמגלים אור אלקותו יתברך בגלוי
 נפלא, תדע שהם שפלים וקטנים בעצמם מאד, וכבר
 זכו להגיע אל בטול אמת, והם כאין ממש בעיניהם,
 ועל-כן מאירה עליהם השגחה עליונה, ולכן הם
 יכולים לגלות אורות צחצחות פארו, ומכל שכן,
 כשהם גם מבזים על-ידי בני-אדם, מעלתם גדולה
 בשמים, כי על-ידי-זה נעשו בעיניהם כעפר ממש, ויש
 שנעשים כמדרגת תולעת הרוחשת על הארץ, ויש
 שנעשים כמדרגת עפר ואפר ממש, ויש שזוכים להגיע
 אל מדרגה כזו, שהם בעיני עצמם כלא כלום ממש,
 אין ואפס בתכלית האפסיות, וצדיקים פארו זוכים
 להמשיך על עצמם ועל כל המקרבים אליהם השגחה
 עליונה בתכלית; אשריהם, ואשרי הדבקים בהם!

ח.

אהובי, אחי היקר! למה תלך כל היום שבור
 בשברון לב, מדכא בדכאון ובעצבון? ! מדוע לא
 תכניס בעצמך השגחה עליונה, לידע אשר שום דבר
 שבעולם אינו מתנהג מעצמו, רק הכל משגח ממנו
 יתברך — בין אם יהיה לך כסף, כבוד ואנשים וכו',

בין אם לא יהיה לך כסף, כבוד ואנשים וכו', ועל-כן
 מה לך להיות שבור, יותר טוב שתראה למסר את
 עצמך תמיד רק אליו יתברך, וכפי שהוא יתנהג עמך,
 כן תקבל באהבה, ותרגיל עצמך רק לדבר עמו יתברך
 בלשון שאתה רגיל בה, אשר כל דבור ודבור,
 שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, כי כל דבור
 ודבור של תפלה והתבודדות, הוא כלי להמשכת
 השכינה למטה בזה העולם, וכפי רבוי הדבורים
 שמדברים עמו יתברך, כמו-כן מרבים להוריד את
 השכינה הקדושה בעולם; אשרי מי שאינו מתפחד
 כלל משום דבר, רק שם בטחונו בו יתברך, ואינו צריך
 שום דבר ושום בריה, כי אם אותו יתברך, והוא רגיל
 לדבר רק עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,
 כאשר ידבר איש אל רעהו, שאז כבר לא יצטרך שום
 ענין בעולם, רק להשיג את אמתת מציאותו יתברך;
 אשרי לו!

ט.

ראה, אהובי, אחי היקר, לחזק את עצמך בכל
 מיני אפנים שבעולם, ואל תניח בעצמך את העצבות

והעצלות כרגע, ותציר בדעתך תמיד את אמתת
 מציאותו יתברך, ותדע שהוא יתברך מנהיג את עולמו
 בהשגחה עליונה ונוראה מאד, ואין שום טבע ומקרה
 כלל, וכל מה שתכניס בדעתך ידיעות אלו, כמו-כן
 תזכה להמשיך על עצמך קדשה עליונה עד מאד, כי זה
 עקר הקדשה והטהרה — כשיודעין, שאין שום טבע,
 מקרה ומזל כלל, כי הטבע בעצמו הוא ממנו יתברך,
 אשר הלביש עצמו בו למען הבחירה והנסיון, כי
 לפעמים נדמה לאדם, כאלו הקדוש ברוך הוא מנהיג
 את עולמו באיזה טבע, והכל בשביל לנסות בזה את
 האדם — לראות אל מי יפנה בעת צרותיו
 והרפתקאותיו, ואם יש לאדם שכל ודעת, ובוחר בטוב,
 ובא רק אליו יתברך, ומתחנן לפניו, שיחוס וירחם
 עליו, אזי הקדוש ברוך הוא משנה הטבע, הינו שמגלה
 לאדם, שידע, שגם הטבע הוא אלהים, וזה כלל
 האותות והמופתים שנעשו לעם ישראל בכל דור ודור
 על-ידי הנביאים, התנאים, האמוראים והצדיקים
 הקדושים, כי הם גלו את אמתת מציאותו יתברך, ואיך
 שהכל השגחה עליונה, על-ידי-זה בעצמו הפכו את
 הטבע להשגחה, כי "הטבע" גמטריה "אלהים",
 להורות, שהוא יתברך מטבע בטבע העולם, רק נקרא

עולם על שם העלם, שלא יראו ולא ירגישו תכף ומיד את ההשגחה העליונה, והכל בשביל הבחירה והנסיגה; ועל-כן ראה, אהובי, אחי היקר רק לחזק את עצמך בכל מה שעובר עליך, ואף שמרב צער נדמה לך, כאלו — באו מים עד נפש, וכאלו כבר אינך יכול לסבל מרב התלאות והצרות, עם כל זאת ראה להמשיך על עצמך השגחה עליונה, ואז דיקא תרגיש ערבות, נעימות, זיו וחיות בחייהך, והכל יתהפך לך לטובה.

י.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי הקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בהשגחה עליונה, ובדיעות אלו אף פעם לא תרגיש שום יסורין, כי עקר הרגשת היסורין הוא רק מחמת חסרון אמונה, כי המאמין האמתית, שיודע שהכל משגח בהשגחה עליונה, מקבל את כל היסורין באהבה, ואמרו חכמינו הקדושים (תענית ח.): כל השמח ביסורין שבאין עליו, מביא ישועה לעולם, כי על-ידי-זה מוריד את השכינה בזה העולם, כי מי שיכול לסבל יסורים, ואינו מגיב עליהם, בזה מגלה את ההשגחה העליונה, שמשגיח הקדוש

השגחה עליונה

קמז

ברוך הוא על העולם, ובזה משרה את שכינת עזו בעולם, וכשהשכינה שורה בעולם, על-ידי-זה ישועות באות, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פ' ט'): טוב מאד זו מדת יסורין, שעל ידה הבריות באים לחיי העולם הבא; כי בזה שהאדם מקבל את היסורין באהבה, הוא נדבק בהשגחה העליונה, ועל-ידי-זה בא לחיי העולם הבא עוד בזה העולם, כי המאמין האמתי בו יתברך, אינו מתפעל משום ברירה שבעולם, אף שמשפילים אותו תמיד בכל מיני השפלות, הוא שותק ושמח ביסורין, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת פח:): הנעלבין ואינם עולבין, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עושים מאהבה, ושמחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר: ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, ונעשים אוהבי המקום ברוך הוא; ועל-כן ראה, אהובי, אחי היקר, לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, על אף גדל החרופין והגדופין שהם מנת חלקך, שמשפילין אותך, ומבזין ומחרפין ומגדפין אותך, אתה ראה, אהובי, אחי היקר, לברח רק אליו יתברך, ותפלל בהשגחה העליונה, ואז סוף הכבוד לבוא, שיתגלה עליך מלך הכבוד בהארה עצומה, וכל שונאיך יפלו תחתך, ותהיה להם מפלה גדולה, והעקר

שיהיה לה לב אמת, לב טהור להמשיך עליך השגחה
עליונה תמיד.

יא.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, פי עם ישראל
הוא עם אחד הנכללים באחדותו יתברך, פי ישראל הם
למעלה מהטבע, והם אינם מסורים לשום שר, וכן
אינם מתנהגים על-פי הטבע של מערכת השמים, רק
על-פי ההשגחה העליונה לבד, ועל-כן עם ישראל
מצויים שלא לדרש באותות השמים, ולא לעונן ולנחש
כלל אחר קוסמים ומכשפים ושקרנים, כי באמת זה
תלוי בזה, כי כשעם ישראל אינם דורשים באלו
השקרנים והדמיונות הפוזבים של המעוננים
והדורשים באותות השמים והחוזים בפוככים, קוראי
מזלות ומסתכלים על כף היד וכיוצא, הבלי הבלים
המצויים היום הרבה — כל מיני שקרנים, קוסמים
ובעלי דמיון, על-ידי-זה בעצמו הם מכניעים את זהמת
הנחש, שהוא כל השקר, ומדבקים עצמם בחי החיים
בו יתברך באמונה פשוטה בהשגחה עליונה, ואינם
מתפעלים בכך משום ברירה ומשום דבר שבעולם, ואזי

השגחה עליונה קמט

דיקא, על-ידי-זה הם זוכים לחדוש העולם — שמתחדש להם בכל יום מעשה בראשית, וזוכים לראות באמת נסים נגלים, ועל כל פסיעה שפוסעים בזה העולם, רואים ושומעים ומרגישים אלקותו יתברך, והם נתעלים למעלה מדרך הטבע של מערכת השמים, ואז בודאי אינם צריכין לירא כלל מאותות השמים, מאחר שהם למעלה מהם, כי הם מתנהגים על-ידי השגחה עליונה לבד, נמצא שעל-ידי-זה בעצמו, שהם מתרחקים מכל מיני שקרנים, מפרסמים של שקר, קוראי מזוזות, קוסמים, לוחשי לחשים, ואומרים עתידות של הכל להפחיד בני-אדם, על-ידי-זה אינם מתפחדים משום בריה שבעולם, כי נתרחב להם לבם ודעתם, וזוכים להמשיך על עצמם ערכות, נעימות, זיו, ידידות וחיות אלקותו יתברך, ומאירה עליהם השגחה עליונה תמיד.

יב.

צריך שתחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ולבלי לפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, ותרגיל עצמך להסתכל על ההשגחה העליונה, איך שהוא

יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה עליונה עד מאד
 ובחשבון צדק פלאי פלאות, עין לא ראתה, ואם היה
 האדם מרגיל את עצמו להסתכל בעיניו על ההשגחה
 העליונה, איך שהוא יתברך צופה ומביט על כל פרט
 ופרט בזה העולם, ומנהיג את כל אחד בחשבון צדק,
 אז היה יכול להבטל לגמרי מרב אור, חיות וזיו, כי
 אורו יתברך המאיר בכל דבר בהשגחה העליונה הוא
 עד אין סוף ועד אין תכלית, ולולא היה הכל מכסה
 ומצפה מעיני בני אדם, היו יכולים להבטל מהמציאות
 לגמרי, וזה מה שאנו אומרים בתפלת נשמת: וכל עין
 לך תצפה, והוא על הדרך הנ"ל: כל עין צריכה תמיד
 להסתכל ולצפות רק אליו יתברך, הינו להשיג את
 ההשגחה העליונה, איך השם יתברך מנהיג את עולמו
 בחשבון צדק, אבל גם צריכים לידע, אשר — תצפה
 — לשון פסוי וצפוי, כי מרב אור ובהירות עצם
 אלהותו יתברך, מה שלמעלה מהשגת האדם, אי
 אפשר לעמד בזה, וצריכים לידע, שיש עמק רום ועמק
 תחת וכו' (כמוכא בספר היצירה), כי ענין השגת ההשגחה
 העליונה הוא עמק עמק מי ימצאנו, ואי אפשר להשיגו
 כלל; ועל-כן העקר שיחזק את עצמו תמיד באמונה
 פשוטה, וזה הפלי לקבל בו יותר ויותר השגחה

עליונה, הינו כל אחד כפי בחינת האמונה שיש בו, ועובד על עצמו להאמין שהכל משגח בהשגחה עליונה, כמו-כן נשפע עליו האור הזה, עד שהצדיקים הקדושים נכללים לגמרי באור ההשגחה העליונה, עד שמאיר עליהם תמיד אור, חיות, זיו ודבקות כזו, עד שמשנים את הטבע והמזל, הינו שמגלים, שגם שם נמצא השם יתברך, ועושים נסים נגלים שדוד הטבע ומערכת השמים; ועל-כן, אהובי, אחי היקר! ראה להכניס את עצמך בתוך ההשגחה העליונה, ותקיים: וכל עין לך תצפה, שתסתכל רק אליו יתברך תמיד; עם כל זאת אל תחשב כי כבר הגעת עד הסוף, אלא עליך לדעת, כי כל מה שאתה כבר השגת בהשגחה העליונה, עם כל זאת עדין תצפה — לשון פסוי וצפוי, כי הכל מכסה ומסתר ממך; אשרי מי שמשתוקק להשיג את ההשגחה עליונה, ואז כל דרכי חייו ישתנו לטובה; אשרי לו!

יג.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, אשר כל מה שאתה רואה וכל מה שאתה שומע בזה העולם, הכל

התלבשות מדרגות ואורות עליונים ועולמות רוחניים, המקשרים ומשלבים יחד, כי אין שום דבר בזה העולם, שלא יהיה לו שרש למעלה, המשגח בהשגחה עליונה בחשבון צדק, וכפי שתכנים את עצמך בזה, כמו-כן יקל לך, ותזכה לעבור את זה העולם בנקל, ותהיה תמיד איש שמח ומישב, על אף גדל המרירות, היסורים והצרות, שעוברים עליך בכלליות ובפרטיות, כי אין אדם נקי מזה, כי על כל אחד ואחד עוברים בזה העולם משברים וגלים, אשר אין לתאר ולשער כלל, וכל אחד יכול להסתכל על עצמו מה שעובר עליו, ומזה ידון מה עובר על חברו, ואף שלכל אחד נדמה, אשר מה שעובר עליו, זה לא עובר על אחרים, כי היסורים והצרות והמרירות והמניעות וההרפתקאות העוברים עליו, זה יותר גרוע מכל העולם כלו, כך נדמה לו, אבל באמת – אם יתבונן, יראה וישפיל, כי על כל אחד עובר משברים וגלים, ולכל אחד נדמה, אשר שלו הכי גרוע וקשה לסבל, כידוע דבר זה במציאות, עם כל זאת, אם רק תישב עצמך, ותסתכל היטב, תשפיל איך שעל אחרים עובר פי אלה ממה שעובר עליך וכו'; ואם לא תרצה להודות בזה, ואף-על-פי-כן אתה מרגיש יסורים ודינים קשים, רחמנא

השגחה עליונה

קנג

לצלן, ראה על כל פנים, אהובי, אחי, לקשר ולדבק
עצמך בחי החיים, באין סוף ברוך הוא, ותאמין פי הכל
משגח בהשגחה העליונה כל מה שעובר עליך,
ובידיעות אלו יהיה לך בנקל יותר לקבל הכל, פי תדע,
אשר כל מה שעובר עליך, יש בזה פונה עמקה מרזי
וסודות הגלגול, ואתה צריך לתקן מה שפגמת בגלגול
זה או בגלגול הקדם, וכל מה שקורה עמך, הכל מקשר
ומשלב בעולמות העליונים, פי אין שום דבר הפקר,
חס ושלוס, פי העולם הזה מקשר ומשלב בעולם הבא
יחד, ומה שאתה רק רואה ושומע, תאמין שמלבשים
בזה עולמות ואורות רוחניות אלקותו יתברך,
ובידיעות אלו יקל לך הכל, ותעבר את העולם בשלוס,
ותחיה חיים נעימים ומתקים, ועולמך תראה בחייה,
וצריך שתדע, שעל כל הצדיקים האמתיים עוברים
משברים וגלים, ונסו אותם מלמעלה בכל מיני נסיונות
קשים ומרים, והם החזיקו מעמד, פי ברחו רק אליו
יתברך, והמשיכו על עצמם תמיד רק את ההשגחה
עליונה, ועל-ידי-זה נודפכו בכל מיני זכוכים, עד שזכו
לבוא אל התפשטות גשמית, והאירה עליהם תמיד רק
אמתת מציאותו יתברך, ועשו נסים נגלים, שנוי הטבע
ממש; אשריהם ואשרי חלקם!

תְּפִלָּה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַל הַמְּשַׁכֵּת גְּלוּי הַשְּׁגָחָה עֲלִיוֹנָה עַל עֲצֻמוֹ

אָבִי שֶׁבַשְׁמַיִם, חוֹס וְרַחֵם עָלַי, וְתוֹצִיאֵנִי מֵהַשְּׂאוּל
 תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו שֶׁנִּפְלְתִי בּוֹ, מֵרַבּוּי עֲוֹנוֹתַי הַמְּרַבִּים,
 שֶׁחֲטָאתִי, עֲוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ הַשָּׁפֵם
 וְהָעֶרֶב, עַד שְׁאִין יוֹם וְאִין לַיְלָה, שֶׁלֹּא נִתְּלַכְלַכְתִּי בְּכָל
 מֵינֵי חֲטָאִים, עֲוֹנוֹת וּפָשָׁעִים, שֶׁעַל־יְדֵי כָל זֶה נִטְמָטֵם
 שְׁכְּלִי וְדַעַתִּי, וְאַבְדַּתִּי אֶת אֱמוּנָתִי, וְנִחַשְׁכוּ מִמֶּנִּי כָּל
 הָאוּרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְאֲנִי יוֹשֵׁב חֲשֵׁךְ וְצִלְמוֹת, וְאֵינִי יוֹדֵעַ
 שׁוֹם דָּבָר, הַשֹּׁבְעֵנִי בְּמֵרוֹרִים הַרְוֵנִי לְעֵנָה, וּמֵרַב
 תְּלַאוֹתִי, אֵינִי יוֹדֵעַ לְשִׁית עֵצָה לְנַפְשִׁי, מֵאַחַר שְׁאֵינִי
 מֵרְגִישׁ אֶת אֱמֶתֶת מְצִיאוֹתֶךָ, וְאֲנִי מְלֵא סִפְקוֹת
 וּבְלִבּוֹלִים, אוֹתִי נִהַג וַיִּלְךְ חֲשֵׁךְ וְלֹא אוֹר, בְּלֵה בְּשָׂרִי
 וְעוֹרִי, שֶׁבֵּר עֲצֻמוֹתַי, בָּנָה עָלַי וַיִּקַּף רֹאשׁ וּתְלַאָּה,
 בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי כְּמִתִּי עוֹלָם, וְאַתָּה גְּלִית לָנוּ עַל־יְדֵי
 רֹאשׁ צְדִיקֶיךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יֹאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאַפְלוּ
 מֵעַמְקֵי עַמְקִים, מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית גַּם כֵּן יְכוּלִים לְצֵאת
 — אִם רַק רוֹצִים בְּאֱמֶת, וְהִנֵּה אֲנִי בָּא אֵלֶיךָ בְּלֵב נִשְׁבָּר
 וְנִדְכָּה בְּאֱמֶת, וּמוֹדָה וּמִתְוֹדָה עַל רַבּוּי פְּגָמֵי הָעֲצוּמוֹת,
 שֶׁנִּתְּגַעַלְתִּי בְּכָל מֵינֵי חֲטָאִים וְעֲוֹנוֹת וּפָשָׁעִים, וְאֲנִי

הַשְּׁגָחָה עֲלִיוֹנָה

קנה

רוֹצֵה בְּאֵמֶת לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלֶיךָ בְּכֹל לְבִי
וְנַפְשִׁי, וְאֲנִי מִתְחַרֵּט מְאֹד מְאֹד עַל כָּל הָעֶבֶר שְׁלִי, וְאֲנִי
רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת עִכְשָׁו הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה;

אָנָּה, יְהוָה, חוּס וְרַחֵם עָלַי, וְקַבְּלֵנִי בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וּפְתַח לִי אֶת לְבִי וְדַעְתִּי, שְׁאֲזַכֶּה לְהִתְחִיל
לְהִרְגִישׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתְךָ, וְאֵיךְ, שְׁאֵין שׁוּם נִמְצָא
מִבְּלַעַדֶיךָ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְכֹל אֱלֹהוֹת גְּמוּרָה הוּא, וְאַתָּה
צוֹפֵה וּמְבִיט וּמִשְׁגִּיחַ עַל כָּל פֶּרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה,
וְאַתָּה מִשְׁגִּיחַ בְּהַשְּׁגָחָה עֲלִיוֹנָה עַל הַכֹּל, וְאֵין בְּלַעַדֶיךָ
כָּלֵל.

זַפְנִי לְהַכְנִיס יְדִיעוֹת אֱלֹהֵי בְּלִבִּי, בְּמַחִי וְדַעְתִּי, עַד
שְׁאֲזַכֶּה לְהַפְלִיל בְּךָ לְגַמְרִי, וְאַף שְׁלַעַת עֵתָה אֲנִי רְחוּק
לְגַמְרִי מְזֵה, כִּי עַדִּין לֹא יָצֵאתִי מֵהַחֹל אֶל הַקִּדְשׁ,
אֲפֹלוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, וְגַם עַדִּין אֲנִי נוֹפֵל וּמִתְלַכְּלֵךְ
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, הַשְּׂכֵם וְהָעֶרֶב, עִם כָּל זֹאת
אֲנִי מְגַלֶּה לְפָנֶיךָ אֶת פְּנִימְיוֹת לִבִּבִי, כִּי רְצוֹנִי הוּא
לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, וְאֲנִי רוֹצֵה לָשׁוּב אֶל מַעֲשֵׂי הַמְּכַעְרִים
וְאֶל מַחְשְׁבוֹתֵי הַמְּגַנּוֹת, וְאֲנִי כֹבֵד רוֹצֵה לְהִדְבֵּק רַק
בְּךָ, וְאֲנִי רוֹצֵה לְהַפְרִד מִמֶּךָ אֲפֹלוּ כְּרָגַע, רַק תָּמִיד
לְחַשֵּׁב מִמֶּךָ, וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתִּי אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתְךָ,

הַשְּׂגָחָה עֲלִיוֹנָה

קנו

וּלְהַמְשִׁיךְ עָלַי אֶת הַהַשְּׂגָחָה הָעֲלִיוֹנָה תָּמִיד מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל עוֹלָם!